

duhovni komisar za spodnje Štajarsko in nadžupnik v Ptuj. (1599—1644)¹⁾

Ta za Ptuj in okolico vsekako zaslužen mož se je narodil l. 1570. pri sv. Rupertu ob Rabi na nemškem Štajarskem, kjer so njegovi stariši Evstahij in Poliksena Ripšer bili čislani in imoviti tržani.²⁾ Dovršivši z izvrstnim uspehom svoje študije pri jezvitih v Gradci bil je kot „summi Pontificis Alumnaus“ od Sekovskega škofa Martina l. 1596. v mešnika posvečen. Kaplanoval je potem v Gradci, kjer se je izvanredno gorečnostjo v oznanjevanji božje besede in z izglednim življenjem za vse dobro unetemu nadvojvodi Ferdinandu toliko prikupil, da ga je dne 14. sept. l. 1599. prezentiral za župnika v Ptuj. Imenovan od Solnograškega nadškofa Bolfenka vrhu tega še duhovnim komisarjem za spodnje Štajarsko, prevzel je od dosedanjega župnika Boštjana Kobelja, ki je postal prošt v Doberlavesi, dne 21. t. l. župnijo Ptujsko, katero je potem blizo 45 let hvalevredno vodil.

Pred vsem mu je bila skrb za to, da v mestu in okolici zopet oživi prava vera, protestantizma plevel pa se do cela iztrebi. Zaradi tega je s porazumljenjem škofa Martina takoj po nastopu svoje službe obnovil njemu podložne duhovnije sv. Ožbalda, sv. Marjete niže Ptuja in sv. Lovrenca v Slov. gor., katere so v dobi protestantizma bile prenehale. Tudi pri podružnici sv. Urbana in pri sv. Rupertu v Slov. gor. je vpeljal redno službo božjo in vsled tega je postal nadžupnik in patron ovih od njega vstanovaljenih duhovnij. In ker je zlasti v dobi reformacije moral kot komisar večkrat od doma, ustanovil je z dovoljenjem škofovim pri mestni cerkvi v Ptuj službo „chorimagistra“. Ta naj bi namestoval župnika ter na to gledal, da se božja služba redno vrši in kakor v cerkvi, tako na koru vse dostojno opravlja. (Dalje prih.)

Smešnica 2. V vojaški bolnišnici je ležal vojak K. Čevljar bolen in po pomoti so mu obesili nad posteljo tablo: J. Kušar. Vojak umrje in v dnevnem povelji se torej razglasi, da je vojak J. Kušar umrl. Ali vojak J. Kušar je bil zdrav, za to je drugi dan korporal to naznanil stotniku: „Naznanjam“, reče, „g. stotnik, da je včeraj po pomoti umrl vojak J. Kušar na mesto vojaka K. Čevljarja“.

Razne stvari.

(Najvišje odlikovanje.) Nj. veličanstvo, svitli cesar je dovolil, da obdržijo mil. knezoškof, dr. Mihael Napotnik še naprej ime in časti c. in kr. dvornega kapelana.

¹⁾ Po izvornih listinah in zapisnikih knezošk. arhiva v Gradci in Mariboru.

²⁾ Cesar Friderik je povzdignil škofjo ves: sv. Rupert ob Rabi dne 1. sept. 1462 v trg z vsemi pravicami, katere imajo drugi cesarski trgi na Štajarskem.

(Požarna bramba.) Valed ukaza svitlega cesarja dobi požarna bramba v Št. Jurji na Ščavnici 60 gld. iz njih blagajnice za svoje potrebe.

(Smrtna kosa.) V nedeljo, dne 5. januarija je umrl vlč. g. Anton vit. Wretschko, vitez žel. krone III. vrste, kn. šk. konsistorijalni svetovalec, opat in župnik v Celji. Pogreb je bil v torek, dne 7. januarija. Pridigoval je vlč. g. Ivan Krušič, profesor na c. kr. gimnaziji v Celji, sprevod pa so imeli mil. g. lg. Orožen, stolni dekan iz Maribora. Bilo je pri njem 33 duhovnikov, in se ve, da tudi brez števila ljudstva iz mesta in okolice.

(Volilo.) Kakor se sliši, volil je vlč. g. A. vit. Wretschko, inf. opat v Celji svoje premoženje župnijskim revežem v Celji in po nekolicem tudi svoji ožji rodbini. Vse premoženje pa ne znaša veliko in je vsa oporoka na čast ranjcemu gospodu.

(Povabilo.) Bralno društvo pri sv. Rupertu v slov. gor. priredi prihodnjo nedeljo, t. j. dne 12. januarija t. l. zabavni večer. Začetek ob 4. uri popoldne. Vljudno vabi Predsedništvo.

(Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Juriji ob juž. žel. bode imela v nedeljo, dne 19. t. m. pri „Cestnem Jožu“ popoldne ob 1/2 5. ure svoj občni zbor po naslednjem vzporedju: 1. Nagovor predsednikov. 3. Poročilo o podružničnem delovanju. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev zastopnika podružničnega k glavnemu zboru. 5. Nasveti. K obilni udeležbi vabi najuljudneje Podpredsednik.

(Bralno društvo) pri sv. Juriju ob Ščavnici ima v nedeljo, dne 12. prosinca t. l. po večernicah v narodni šoli tukaj svoj redni glavni zbor s sledečim vspešnim: 1. Poročilo predsednika in račun preteklega leta. 2. Prenaredba pravil. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Nova maša.) Pri sv. Lovrenci na Dravskem polju je pel v nedeljo, dne 29. decembra pr. l. č. g. o. Salezij Vodošek, frančiškan iz Kamnika, svojo prvo sv. mešo. Pridigoval mu je č. g. Matej Slekovec, župnik pri sv. Marku niže Ptuja.

(Častni občan.) Obč. zastop v Ljutomeru, ki se je iz večine v službi nemškutarije, izklical je barona Fr. Mac Nevin O'Kelly, c. kr. okr. glavarja v Ljutomeru, za svojega „častnega občana“.

(„Südmark“.) Mestni zastop v Celji je sklenil, da pristopi društvu „Südmark“ ter mu odšteje takoj vsoto ustanovnika. Se ve, da to ni hujskanje, ampak domoljubje.

(Kat. podporno društvo.) Včeraj popoldne so se predstavili milost. knezoškofu v imenu kat. podpornega društva v Celji tile p. n. gg.: prof. Ivan Krušič, c. kr. dvorni sve-

tovalec K. Vasič in kaplan Lj. Hudovernik. Kakor je znano, ima to društvo slov. šolo č. šolskih sester za deklice iz okolice na skrbi.

(Belo bandero.) Na den sv. treh kraljev je plapolalo iznad strehe c. kr. okr. sodnije v Celji belo bandero, kajti tisti den ni bilo nobenega jetnika v nje prostorih. To je redko.

(Brezvestna), kakor vselej, kaže se „D. W.“ tudi sedaj po smrti opata Wretschko ter spravlja vse zmote njegove zopet na svitlo. Takih prijateljev, kakor je „D. W.“, pač Bog varuj človeka!

(Č. kr. biležnik.) Na Ptuji je eno mesto c. kr. biležnika ali notarja prazno.

(Iz Arje vesi) pri Žalcu piše se nam o neki čudni košnji na travniku J. Ježovnika pri Celji. Mi ne priobčimo dopisa iz ozira na poštene kmete, vendar pa jim naj ostane tista košnja kot svarilo vedno v spominu!

(Svarilo.) Iz Gradca pošilja nekdo pisma do ob. tajnikov ter jih prosi, naj mu naznajo take posestnike, ki bi radi posojila na obresti po $4\frac{1}{2}\%$. Upamo, da mu gg. tajniki ne storé tega, posestnike pa svarimo, naj se ne spuščajo s tistim človekom v dopisovanje.

(Mestni proračun.) Mesto Maribor ima to leto 281.901 gld. $8\frac{1}{2}$ kr. stroškov, prihodkov pa računani na 271.348 gld. $3\frac{1}{2}$ kr. in mu primanjkuje torej 10.553 gld. in 5 kr. To so pač precejšnje svote, ako se pomisli, da ni v v proračunu nič novih, doslej neznanih stroškov.

(V okr. zastopu) Maribora sedé skorej sami Mariborski mestjani in za to sta tudi g. dr. Ivan Schmiderer, načelnik in g. J. Bancalari, njegov namestnik — oba velika Nemca iz Maribora. Kaj pa je tem ljudem potlej za koristi okraja, to čuti človek najbolj na cesti v Št. Lenart, k sv. Jakobu v slov. gor., za Meljem itd.

(Visoka doklada.) Okr. zastop v Birkfeldu na nemškem Štajarji jemlje poslej 45% doklade na c. kr. davke. Dobro je to pa samo za tega voljo, ker se ne izgodi pri nas v slov. okrajih.

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) so darovali p. n. gg. Fr. Kocbek, kapl. pri sv. Ilji 3 fl., Fr. Zmazek župn. pri sv. Urbanu 5 fl., Marko Črnko vikar ptujski 5 fl., Al. Šijanec žup. pri Negovi 2 fl., M. Rop, gospodična 2 fl., Karl Hribovšek, spiritual 5 fl., Lov. Kramberger, kapl. v Slivnici 3 fl., N. 4 fl. 20 kr., Fr. Petan, žup. v Venčeslji 2 fl., J. O. 2 fl., M. M. 2 fl., žalostno društvo pri pogrebu rajn. g. Ostrea v Čirkovcih 12 fl. 70 kr., dr. Muršec, konz. svetovalec 5 fl., J. Greif, lekarničar 2 fl., Ant. Borsečnik, stolni vikar 5 fl. Bog plati!

(Dedič ali ka-li) Občina Ščavniška išče Šimona Peklarja, svoje dni peka v Mariboru ter čaka moža bojda večja dedščina.

(Duhovske spremembe.) Zupnijo sv. Florijana na Boči oskrbuje č. g. Jože Tombah, dekan in nadžupnik v Rogatci in č. g. Franc Irgl, vikar v Celji, postal je provisor župnije sv. Daniela v Celji.

Loterijne številke:

Gradec 4. januarija 1890:	18, 17, 1, 35, 16
Dunaj „ „	9, 31, 12, 3, 61

Oznanilo.

Od podpisanega županstva se naznanja, da kramarski in živinski sejem, ki je bil do zdaj v Št. Jurji ob Taboru 24. junija ali na kresni dan, je prestavljen in bo za naprej vselej

dne 29. januarija, t. j. na dan sv. Franciška Salezija.

Kadar pa ta dan pade na nedeljo ali praznik, bo pa sejem vselej potem prvi delavnik.

Prihodnji sejem bo toraj tukaj v Št. Jurji dne 29. januarija 1890, to je v sredo pred Svečnico in se ta dan ne bo pobirala nikakoršna sejmarina.

Županstvo sv. Jurija ob Taboru

dne 30. decembra 1889.

Župan:

Winter, l. r.

Oznanilo.

Zdolej podpisana kot naslednika Boršnarjeve gostilne niže farne cerkve v Št. Jurji na Tabru, naznanjujeta, da bode ta v ravno tej hiši to obrt naprej vodila, k obilnej obiskavi častitim gostom, katerim se zagotovi točna in poštena postrežba, točila se bodejo vsakovrstna stara in nova vina po najnižjih cenah, skrbelo se bode tudi vsaki dan z izvrstno kuhinjo, toplo in mrzlo o vsakem času.

Posebno se še priporočata daljnim potnikom, katerim se bode tudi oskrbelo dobro prenočišče. Naj tudi ne pozabijo se vedno še tu sem uglašati potniki gornje Savinjske doline, kateri v poletnem času vtrujeni, potrebni okrepčanja potujejo, vračujoči se od plavljenja lesa na Hrvaško, iz Hrastnika črez visoke Reške in Miklavške hribe, bode se njim v vsakem času najboljše postreglo.

Se priporočata najuljudneje

Valentin in Ana Južna.